

Európa társadalmi szerződése

Az ETUC Végrehajtó Bizottsága által a 2012. június 5-6-i gyűlésén
elfogadott határozata

Mi, Európa szakszervezeti vezetői, az Európai Szakszervezeti Szövetségbe tömörülve felhívást szeretnénk közzétenni, javasolva az európai társadalmi szerződés létrehozását.

Egyre növekvő egyenlőtlenséget, egyre nagyobb szegénységet és kirekesztést, egyre növekvő munkanélküliséget, főként a fiatalokat érintő munkahelyi bizonytalanságot és az európai projektet illetően egyre nagyobb csalódást tapasztalunk.

Látjuk, hogy a nacionalizmus, a fajgyűlölet és az idegengyűlölet egyre aggasztóbb méreteket ölt. Ez a folyamat, melyet súlyosbít a bérek letörésére irányuló verseny, az ETUC által mindig támogatott európai projekt elvetéséhez vezethet.

Veszélyben van a háború utáni gazdasági és társadalmi helyzet, mely az Európai Unió és az európai társadalmi modell létrehozásához vezetett. Ez az egyedülálló társadalmi modell a polgárok és munkavállalók számára jelentős hasznot jelentett, mely a válságból a fellendülés útjára lépést tette lehetővé.

Kijelentjük, hogy az alapvető szociális jogoknak elsőbbséget kell élvezniük a gazdasági szabadságokkal szemben. Ez a Lisszaboni Szerződésbe foglalt Alapvető Jogok Chartájának lényege. *Ezt kell kihangsúlyozni a Szerződéshez csatolandó Szociális Haladási Protokollokban.*

Véleményünk szerint a monetáris uniónak az európai integrációs folyamatot kell szolgálnia, a béke, a demokrácia és a szolidaritás, valamint a gazdasági, társadalmi és területi kohézió elve jegyében. Csak így lehet biztosítani egy globalizált világban a polgárok jövőjét.

Emlékeztetünk arra, hogy az EU kifejezett célkitűzése a gazdasági és szociális fejlődés. Az EU 2020-ra kitűzött céljainak megvalósításához szociálisan stabil társadalmakra, fenntartható gazdasági növekedésre és a reálgazdaságot szolgáló pénzügyi intézményekre van szükség.

Meggyőződésünk, hogy az Uniót érintő súlyos válságra csak szociális párbeszéd útján találhatunk igazságos és hatékony választ. Sajnos azonban, a munka világát érintő demokráciát és szociális párbeszédet egyre gyakrabban szorítják háttérbe, támadják vagy ássák alá.

Arra szólítjuk fel az EU-t, hogy az élet- és munkakörülmények javítására, a minőségi munkára, a méltányos bérezésre, az egyenlő bánásmódra, a hatékony szociális párbeszédre, a szakszervezeti és egyéb emberi jogok biztosítására, a minőségi közszolgáltatásokra, a szociális védelemre – beleértve a méltányos és fenntartható egészségügyi és nyugdíjazási előírásokat –, valamint a fenntartható fejlődési modellre való áttérésnek kedvező ipari politikát célzó stratégiák kidolgozására összpontosítson. Ezek a politikák hozzájárulnának ahhoz, hogy a polgárokból megerősödjön a közös jövőben való bizalom.

Elvetünk minden olyan politikát, mely negatív irányú versenyhez vezet, függetlenül attól, hogy ez a munkavállalói jogokat, a bérezést, a munkaidőt, a társadalombiztosítást, az adózást vagy a környezetvédelmet célozza.

Támogatjuk az összehangolt gazdaságpolitikákat, és a szilárd államháztartás kialakítását célzó intézkedéseket, de nem tartjuk helyesnek azokat az életbe léptetett gazdaságirányítási intézkedéseket, melyek aláaknázzák az elmúlt évtizedek szociális vívmányait, visszafogják a fenntartható fejlődést, a gazdasági fellendülést és foglalkoztatást, vagy tönkreteszik a közszolgáltatásokat. Ezért ellenezzük a Gazdasági és Monetáris Unióbeli Stabilitásról, Koordinációról és Kormányzásról szóló Szerződést (TSCG).

Ugyanakkor aggodalommal figyeljük a TSCG Szerződés elfogadási módszerét, mely kizárja az Európai Parlament és a polgárok mérvadó bevonását.

Ragaszkodunk ahhoz, hogy az EU és tagállamai szigorúan tartsák be az olyan európai és nemzetközi szabályozó eszközöket, mint az ILO-egyezmények, az Emberi Jogok Európai Bíróságának ítélkezési gyakorlata, a felülvizsgált Európai Szociális Charta, melyhez az Európai Uniónak csatlakoznia kellene, mint ahogyan annak a Kiegészítő jegyzőkönyvéhez is, mely a kollektív panasz tételének rendszerét biztosítja (1995).

Mindezen okokból kifolyólag követeljük az Európa Társadalmi Szerződésének létrehozását, melynek tartalmát EU-szinten háromoldalú egyeztetési és elfogadási folyamatnak vetjük alá.

Az Európai Szakszervezeti Szövetség véleménye szerint ennek a Társadalmi Szerződésnek a következő elemeket kell tartalmaznia:

Kollektív alku és szociális párbeszéd

A szabad kollektív alku és a szociális párbeszéd szerves része az Európai Társadalmi Modellnek. Mindkettőt biztosítani kell mind EU-, mind országos szinten. Minden tagállamnak ezeket érintő megfelelő támogatóintézkedéseket kell életbe léptetnie;

Tiszteletben kell tartani a szociális partnerek nemzeti és európai szintű autonómiáját, valamint ezek szerepét és álláspontját; nem szabad megengedni az állami hatóságoknak a kollektív tárgyalásokba, vagy a már meglévő kollektív szerződésekbe való egyoldalú beavatkozást; és maximális szintre fel kell emelni a munkavállalók kollektív szerződések általi lefedettségét;

Létfontosságú a szociális partnerek hatékony, érdemi bevonása már a feltáró fázistól kezdve mind az európai gazdaságirányításba, mind az országos reformtervekbe. Törekedni kell arra, hogy a változó körülményekhez való alkalmazkodás arányos legyen az emberek körülményeivel, és azokat ne csak a munkavállalók és családjaik viseljék.

Gazdasági kormányzás a fenntartható növekedésért és foglalkoztatásért

Az államadósság-válság megszüntetését célzó sürgős intézkedések megtétele, és az Európai Központi Bank, mint utolsó hitelező szerepének megerősítése, ezáltal lehetővé téve az Euro-kötvények kibocsátását. Az egyes államok lehetőségeihez mért fejlesztési programokat a szociális partnerekkel együtt kell megvitatni, elfogadni és monitorozni;

A gazdasági és környezetvédelmi kihívásokat célzó európai ipari és beruházási stratégiák kidolgozása; elsősorban kell részesíteni a fenntartható infrastruktúrával, a kutatással és fejlesztéssel, a klimatechnológiákkal és a megújuló forrásokkal kapcsolatos beruházásokat. Ezeket nem szabad az államháztartási kiadások csökkentésének tárgyává tenni;

A valós gazdaságot támogató szabályozott, szilárd és átlátható pénzügyi szektort biztosító szabályrendszer;

Az európai strukturális alapok megfelelőbb felhasználásából, az Európai Beruházási Banktól, a projektkötvényekből és a megfelelően meghatározott pénzügyi tranzakciós adókból származó többletforrásokat szociális és környezetvédelmi célokra kellene fordítani;

Véget kell vetni a közszolgáltatások EU nyomásra való liberalizálásának, mivel ezek nemzeti hatáskörbe tartoznak;

Méltányos bérezés mindenki számára, így járulva hozzá a fejlődéshez és belső kereslethez;

Fiatalsági garancia minden európai fiatal számára, méltányos munkahely vagy megfelelő képzési lehetőségek biztosításával, a munkanélkülivé válástól vagy a tanulmányok befejezésétől számított négy hónapon belül;

A munka minőségének javítását célzó és a bizonytalan foglalkoztatási formák ellen irányuló intézkedések; küzdelem a részmunkaidős, az ideiglenes és a határozott idejű munkaszerződésekkel kapcsolatos visszaélések gyakorlata ellen;

Aktív munkaerő-piaci politikák, beleértve azon kezdeményezéseket, melyek a munkaerőpiaccal gyenge, vagy azzal semmilyen kapcsolatban levő személyek támogatását célozzák.

Gazdasági és társadalmi igazság

A jövedelmek és vagyonok újraelosztó és progresszív adózása, az adóparadicsomok, az adómenekülés, adócsalás, a korrupció és a nem bejelentett munka megszüntetése;

Határozott fellépés a spekuláció ellen;

Hatékony intézkedések annak érdekében, hogy mindenki számára biztosított legyen az egyenlő munkáért egyenlő bért és egyenlő jogok elve; mindenki számára érvényesüljenek a kollektív szerződések és az egyenlő bér gyakorlata, függetlenül a munkaszerződés formájától, különös tekintettel azonos munkahely esetén;

A nők és férfiak között meglévő bérezési különbség megszüntetését célzó intézkedések végrehajtása;

A bérek meghatározása nemzeti ügy maradjon, és ezt az illető országban érvényben levő gyakorlatnak és a munkaügyi kapcsolatrendszernek megfelelően kell kezelni. A szociális partnerek közötti megfelelő szintű tárgyalás a legjobb eszköze a méltányos bérek és munkakörülmények biztosításához; azokban az országokban, melyekben a szakszervezetek ezt

szükségesnek vélik, a minimálbérjelentős megemelésére van szükség. Minden esetben, minden fizetési szintnél figyelembe kell venni az Európa Tanács méltányos bérekre vonatkozó előírásait.

A társasági adóalap és a minimális társasági adókulcsok harmonizációja, lehetőleg egy 25 %-os minimális adókulcs bevezetésével, mely a jelenlegi átlagos európai adókulcs.

Felhívjuk az európai munkáltatói szervezeteket, az EU intézményeit, a nemzeti kormányokat és támogató szervezeteket, hogy kötelezzél magukat arra, hogy részt vesznek az ETUC ezen, az Európai Társadalmi Szerződésre vonatkozó javaslatának megtárgyalásában.